

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Ралица Симеонова-Ганева,

Стопански факултет, СУ „Св. Климент Охридски“

Относно: Конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ конкурс в СУ „Св. Климент Охридски“, Научна област 3 „Социални, стопански и правни науки“, Професионално направление 3.8 „Икономика“ (Приложение на изчислителните методи във финансите и икономиката (финансови кризи и финтех)), обявен в ДВ, бр. 30. от 15.04.2022 г., с единствен кандидат д-р Деян Василев Радев

Настоящото становище е изготвено на основание Заповед РД-38-275/ 06.06.2022 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“ и решението от първото заседание на научното жури с Протокол № 1/27.06.2022 г. Становището е съобразено с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСПБ) и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“.

I. Данни за кандидата

Кандидатът в конкурса д-р Деян Радев е с дългогодишен научно-изследователски опит в областта на финтех и дигитализацията, финансовата икономика, банковите регулации, банковата и финансовата стабилност, системния риск, икономически и финансови кризи, приложна иконометрия и др. От 2011 г. до днес той е заемал изследователски и/или консултантски позиции в Европейската централна банка, Изследователския център ZEW в Манхайм и LOEWE изследователски център SAFE във Франкфурт. Бил е изследовател по научно-изследователски програми в Deutsche Bundesbank, Изследователски център, Франкфурт, в Института за икономически изследвания Halle (Saale) (IWH) и в Европейската централна банка, Дивизия за наблюдение на финансовата стабилност, Франкфурт. Понастоящем д-р Радев е Изследовател R1 по ННП „Петър Берон и НИЕ“ и Изследовател и координатор по тема „Регулации“ към Digital Euro Association във Франкфурт, Германия.

Бакалавърската му степен е от Стопанския факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“. През 2008 г. завършва магистърска степен по *Международни икономически отношения* в Университета Констанц в Германия. През 2013 г., под ръководството на проф. д-р Изабел Шнабел и проф. д-р Ян-Питер Кранен, придобива докторска степен по Икономика в Университета Гьоте във Франкфурт, Германия. Темата на дисертационния му труд е „Systemic Risk and Contagion in the European Union“, който той защитава с най-високо отличие (Summa cum laude). Забележителен успех е и присъждането на

следните две награди на д-р Деян Радев за този дисертационен труд през 2014 г.: Наградата за най-добра дисертация/хабилитация в Германия, присъждана от Немския институт за капиталови пазари и Специалната награда за най-добра дисертация в Германия, присъждана от Deutsche Bundesbank. От получаването на докторската си степен до днес д-р Радев е участвал в седем научно-изследователски проекта, финансирани по международни програми, редица престижни международни научни конференции, бил е рецензент във водещи научни списания като *Journal of Banking and Finance*, *Journal of International Money and Finance*, *Quantitative Finance*, *Economics of Transition* и др.

През 2009 г. започва академичното си развитие като асистент в Катедра „Финансова Икономика“, Йоханес Гутенберг Университет Майнц, Германия. През 2015 г. става Асистент професор по финанси в Университета Гьоте във Франкфурт, а през 2016 се присъединява и към екипа в Университета в Бон, където до началото на 2020 г. преподава специализирани курсове (в т.ч. и на ниво за напреднали) в докторските, магистърските и бакалавърските програми. От месец февруари, 2020 г. д-р Радев е асистент в Стопанския факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“, където преподава следните дисциплини: *Финтех и Е-Банкиране*, *Емпирични методи във финансите* и *Принципи на банкирането*.

II. Справка за съответствие с националните наукометрични изисквания

Кандидатът в конкурса е представил детайлни справки, на базата на които да бъде установено наличие на съответствие с минималните национални изисквания към научната и преподавателската дейност на кандидатите за заемане на академична длъжност „доцент“. На база на предоставената информация могат да бъдат направени следните обобщения по отношение на отделните групи показатели:

Група А: Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“

Налице е успешно защитен дисертационен труд на тема „*Systemic Risk and Contagion in the European Union*“ в Университета Гьоте Франкфурт, Германия, което съответства на **50 точки** съгласно *Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“* и изпълнява минималните изисквания.

Група В: Хабилитационен труд – монография или научни публикации

Кандидатът има публикувани две монографии. Първата, която е представена като хабилитационен труд, е със заглавие “Economic Crises and Financial Contagion” и е издадена от издателството на СУ „Св. Климент Охридски“ през 2022 г. с ISBN: 978-954-07-5466-6. Този труд съответства на **100 точки** съгласно *Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“* и изпълнява минималните изисквания.

Група Г: Други научни публикации

Вторият монографичен труд (който не е представен като основен хабилитационен труд), издаден от Springer през 2022 г. е със заглавие “Measuring Systemic Risk: A Probabilistic Perspective” и ISBN:978-3-030-94280-9. Този труд е рефериран в научните бази Scopus и Web of Science и съответства на **100 точки** съгласно *Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“* (Показател 4).

Другите научни публикации, представени за участие в конкурса включват следните:

- По Показател 8 (Студии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация): представени са две самостоятелни публикации, реферирани в Scopus, които съответстват на **90 точки** съгласно *Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“*.
- По Показател 10 (Публикувана глава от колективна монография): представена е една такава самостоятелна публикация в книга, издадена от Routledge-Giappichelli Publishing House, която съответства на **20 точки** съгласно *Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“*.

Общо за показателите от *Група Г* кандидатът има **210 точки** при необходим минимум от 200 точки съгласно *Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“*.

Група Д: Цитирания или рецензии в научни издания

За участие в конкурса са представени следните цитирания:

- По Показател 11 (Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в

монографии и колективни толове): представени са цитирания, които съответстват на **75 точки** съгласно *Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“*.

Общо за показателите от *Група Д* кандидатът има **75 точки** при необходим минимум от 50 точки съгласно *Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“*.

III. Научни приноси

Кандидатът е представил обстойна справка за научните приноси, с които участва в настоящия конкурс. Основните тематични направления на приносите обхващат четири основни области: 1) банкови регулации; 2) измерване на системния риск; 3) пренасяне на финансови шокове от една финансова система в друга и към реалната икономика; 4) установяване на макроикономически ефекти от въвеждането на дигитално евро в Еврозоната. Тези научни приноси намират отражение както в теоретико-методологичен, така и в практико-приложен аспект.

Посочените от кандидата приноси с теоретичен характер включват:

- Задълбочени прегледи на литературата по тясно специализирани теми и тематични обобщения в посочените по-горе изследователски области;
- Формулиране на нови хипотези в специализираната литература, в т.ч.: набор от хипотези за идентифициране на нов канал за пренос на финансови кризи през вътрешно-корпоративните капиталови пазари на глобалните банки; хипотези за влиянието на различните изисквания за ликвидност в глобален план върху преноса на идиосинкратични шокове отвъд граница; хипотези за влиянието на различни парични режими като валутен борд и доларизация в страната-приемник върху преноса на шокове от чужбина през локалните изисквания за ликвидност.
- Въвеждане на набор от нови индикатори за системен риск на база многомерни вероятности за банкрут на банки и държави. Сравнение между новите индикатори за системен риск с вече съществуващи индикатори в литературата. Анализ на преимуществата на новите индикатори;
- Дефиниране на два типа финансови шокове за банки-майки и формиране на хипотези на база типовете шокове;

- Формулирани са предложения за нововъведения в банковите регулации и работата на националните и международни банкови регулатори на база на теоретичния и емпиричен анализ, в т.ч. мотивиране на нуждата от дигитално евро в контекста на бързо развиващите се дигитални форми на разплащане и криптоактиви, които намаляват обема на разплащане във физическо евро; мотивиране на нуждата от залагане на международни транзакции в основата на дизайна на дигиталното евро като разширение на първоначалните планове на ЕЦБ разплащанията в дигитално евро да бъдат само в рамките на Еврозоната; Мотивиране на нуждата от „технология с минимална инвазивност“, защитавана от Банката за международни разплащания, която да не допуска нарушаване на ролята на банките като основни посредници в европейската финансова система и произтичащите от това рискове за финансовата стабилност в Еврозоната.

Посочените от кандидата приноси с практико-приложен характер включват:

- Приложни количествени анализи, както и спецификация и оценка на модели, свързани с теоретичните изследвания на кандидата в посочените по-горе изследователски области, като някои от емпиричните приложения използват техники и методи, които не са били използвани преди в литературата.
- Формулирани предложения (на база на емпиричните резултати на кандидата) за нововъведения в банковите регулации и работата на националните и международни банкови регулатори, които да вземат под внимание изложенията на икономиките на ЦИЕ към глобални банки с активна дейност на международните финансови пазари.
- На база на задълбочен статистически анализ, идентифициране и извеждане на набор от над 15 индикатори за системен риск в еврозоната на база на многомерни вероятности и суапове за кредитен дефолт. Тези индикатори са преминали техническа оценка през май 2012 и от над 10 години се използват в ежедневната работа на Европейската централна банка като част от инструментариума за оценка на системния риск в еврозоната („systemic risk measurement toolkit“).
- Прилагане на изведените индикатори върху данни за суапове за кредитен дефолт върху дълг на банки и правителства от Еврозоната. Извеждане на указания за прилагане на методологията за определяне на размера на бъдещи спасителни финансови пакети за банки и държави.

- Формулирани указания за регулаторите на страната-приемник по време на финансови кризи като Глобалната финансова криза и Глобалната пандемия от Ковид-19, включително наблюдаване на нивата на капитализация на ниво банка-майка и задължаване на глобалните банки да осигурят стабилни източници на финансиране.

Приемам формулираните в голяма конкретика приноси от кандидата и споделям мнението, че те имат както теоретичен, така и практико-приложен характер. Някои от изброените приноси са със значителна стойност за регулирането на банковия сектор, държавното управление и финансовите институции, и с голям потенциал да бъдат все по-използвани в практиката в бъдеще.

IV. Заключение

За настоящия конкурс кандидатът д-р Деян Радев е представил достатъчни на брой, изключително интересни и значими научни публикации, които демонстрират висок професионализъм съгласно установените в международната научна практика изследователски стандарти. Кандидатът е разпознаваем изследовател, както в България, така и в Европа. Резултатите от научно-изследователската му дейност безспорно разширяват съществуващото знание в икономическата наука и практика, и неслучайно някои от тях вече се използват от водещи финансови институции като Европейска централна банка. Оценката на наукометричните показатели на кандидата напълно отговарят на минималните национални изисквания и на *Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“* за заемане на длъжност „доцент“.

Имах възможност да срещна д-р Деян Радев като студент в Стопанския факултет. Познавам отлично работата му като преподавател и част от екипа на англоезичната магистърска програма по *Приложна иконометрия и икономическо моделиране*, която ръководя. От присъединяването си към факултета, д-р Радев води две от специализираните дисциплини в програмата (*Емпирични методи във финансите и Принципи на банкирането*).

На база на преките си наблюдения от съвместната ни работа, както и на база на високо качество на представените материали в рамките на текущия конкурс за заемане на длъжността „доцент“, мога да заявя, че д-р Радев е изключително дисциплиниран и отговорен изследовател и преподавател. Той притежава изключително високо ниво на теоретична подготовка в областта на финансовата икономика и статистическо

моделиране. Изследователският и преподавателският му опит са впечатляващи и с открояващо се високо качество.

Въз основа на гореизложеното и на установеното съответствие на представените в конкурса документи с изискванията на ЗРАСРБ и *Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“* с пълна убеденост давам положителна оценка за избора на кандидата д-р Деян Радев за заемане на академична длъжност „доцент“ в Стопанския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ по Научна област 3 „Социални, стопански и правни науки“, Професионално направление 3.8 „Икономика“ (Приложение на изчислителните методи във финансите и икономиката (финансови кризи и финтех)).

25.08.2022 г.

Изготвил:

гр. София

Ралица Симеонова-Ганева